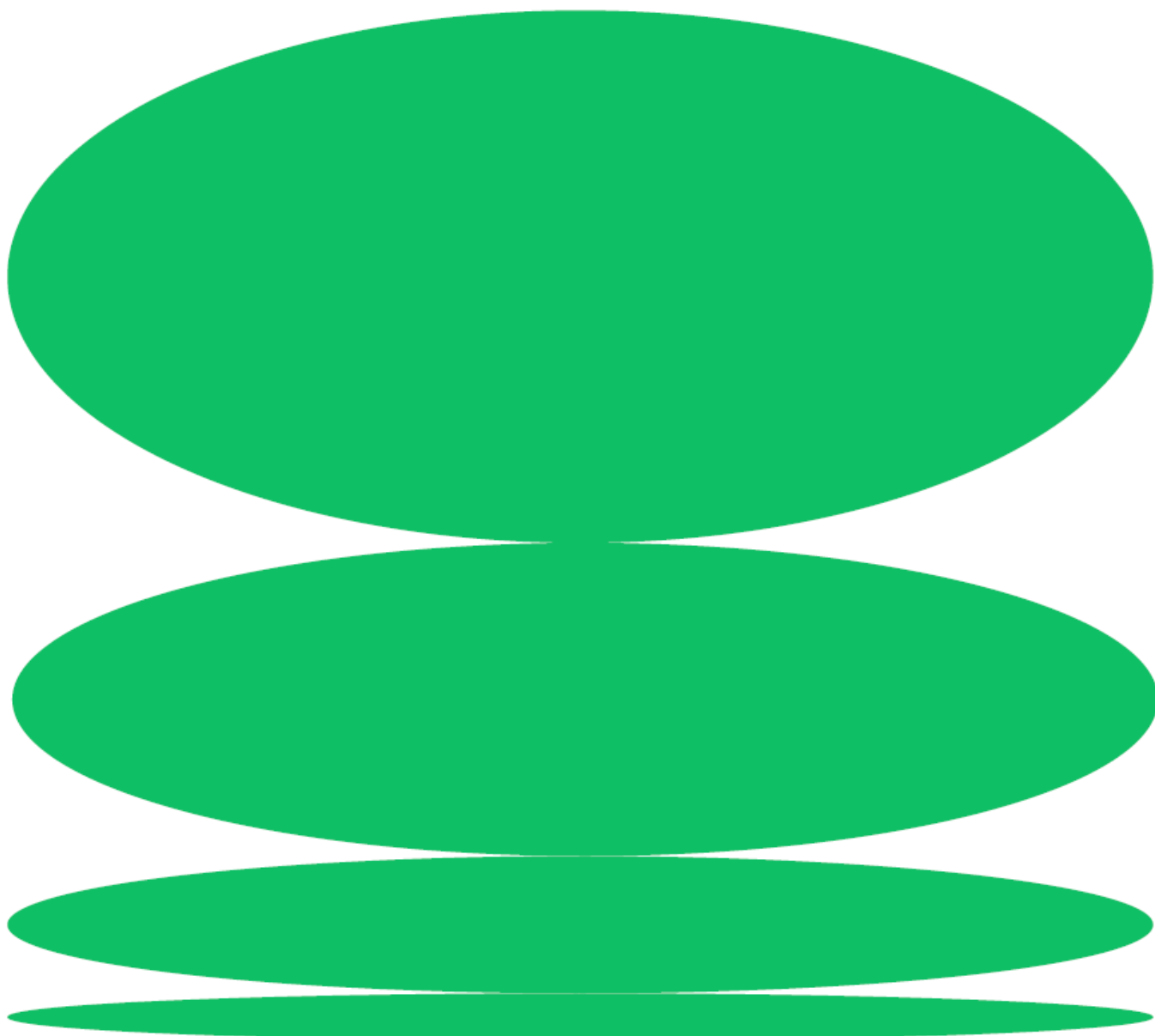

Vrijstellingenbeleid 2026-2027

Centrale Examencommissie

Versiebeheer

Titel	Vrijstellingenbeleid 2026-2027
Versienummer	1.0
Vastgesteld door	Centrale Examencommissie
Eigenaar	Centrale Examencommissie
Herzien voor	1 augustus 2027

Inhoud

1.	Algemeen geldende regels	4
2.	Vrijstellingen generieke examens	6
2.1	Nederlands	7
2.2	Engels	8
2.3	Rekenen	10
3.	Vrijstelling keuzedelen	11
3.1	Voorwaarden voor vrijstelling	11
3.2	Vermelding keuzedeel op resultatenlijst	11
4.	Vrijstelling beroepsspecifieke examens	12
4.1	Aan te leveren bewijsstuk	12

1. Algemeen geldende regels

- Dit vrijstellingenbeleid geldt voor studenten die in studiejaar 2026-2027 starten, stoppen of overstappen naar een andere opleiding.
- De Centrale Examencommissie (CEC) kan jou vrijstelling geven voor een examen of een deel van een examen.
- Je vraagt een vrijstelling aan met een bewijsstuk. Bijvoorbeeld:
 - een diploma;
 - een resultatenlijst;
 - een certificaat;
 - een getuigschrift; of
 - een mbo-verklaring.
- Een vrijstelling op basis van een mbo-verklaring kan alleen als de resultaten via DUO zijn uitgewisseld. Dit geldt voor Nederlands, Engels, rekenen en keuzedelen.
- Bij het aanvragen van een vrijstelling, geef je toestemming om de resultaten zoals vermeld op de mbo-verklaring te verifiëren bij de onderwijsinstelling die de mbo-verklaring heeft afgegeven. Als je hiervoor geen toestemming geeft, zal het vrijstellingsverzoek voor zover dit is gebaseerd op de mbo-verklaring worden afgewezen.
- Lever jouw aanvraag en bewijsstukken bij de start van jouw opleiding in of als je wisselt van crebo.
- Een bewijsstuk mag niet ouder zijn dan 10 jaar.
- De CEC controleert of jouw vrijstelling past binnen de wettelijke regels van de opleiding. Je moet met de vrijstelling nog steeds jouw diploma kunnen halen.
- De vrijstelling kan gelden voor:
 - het hele examen;
 - het centraal examen;
 - het instellingsexamen; of
 - een deel van een examen.
- Je kunt vrijstelling krijgen voor Nederlands, Engels of rekenen als je hiervoor al eerder examen hebt gedaan op hetzelfde of een hoger niveau:
 - bij een andere mbo-opleiding bij Aeres of een andere instelling;
 - bij dezelfde opleiding op een andere school; of
 - bij havo of vwo.
- Krijg je vrijstelling? Dan telt jouw eerder behaalde resultaat mee bij de berekening van het eindresultaat bij Aeres.
- Bij wijzigingen in wet- en regelgeving behoudt de CEC zich het recht om het vrijstellingenbeleid daar waar van toepassing aan te passen.

- Een vrijstelling blijft geldig binnen Aeres zolang je dezelfde opleiding volgt. Dit geldt ook bij studievertraging, zolang dit volgens de wet mag.
- Wissel je van crebo en wil je resultaten meenemen? Dan moet je opnieuw een vrijstelling aanvragen.
- Wissel je binnen hetzelfde crebo van BOL naar BBL of andersom? Dan hoef je voor behaalde resultaten geen vrijstelling aan te vragen.
- De examencommissie kan in bijzondere situaties afwijken van dit beleid.
- Denk je dat je in aanmerking komt voor een vrijstelling en staat deze niet beschreven in het beleid of verandert de wet? Dan beslist de examencommissie of er een vrijstelling verleend wordt.
- Een vrijstelling betekent dat je een examen of examenonderdeel niet hoeft te maken. Dit betekent niet automatisch dat je geen lessen hoeft te volgen, dat beslist de onderwijslocatie/instelling.

2. Vrijstellingen generieke examens

Naast de algemene regels gelden voor generieke examens ook deze regels:

- De CEC kan vrijstelling geven voor:
 - het centraal examen;
 - het instellingsexamen; of
 - onderdelen van het instellingsexamen.
- Je kunt vrijstelling krijgen voor een examen of examenonderdeel als je eerder examen hebt gedaan binnen mbo, havo of vwo op basis van de referentieniveaus.
- Ook met een vmbo-diploma kun je soms vrijstelling krijgen. Dit kan als je examen Nederlands, Engels of rekenen hebt gedaan op havo- of vwo-niveau.
- Het is **niet mogelijk** om een vrijstelling aan te vragen op basis van een eerder behaald resultaat van het examen Nederlands op referentieniveau 2F op het voortgezet onderwijs.
- De CEC kan jou vrijstelling geven op basis van een eerder behaald of voldoende behaald ER-examen.
- Bij afstroom heb je soms alle examens al gehaald om te kunnen diplomeren, maar is het eindcijfer voor Nederlands of Rekenen of een onderdeel daarvan lager dan een 5,5. Als je met het totaal van deze resultaten volgens de slaag-zakregeling toch het diploma kan behalen, kan de CEC een vrijstelling geven.
- Krijg je op niveau 3 een vrijstelling op basis van een eerder behaald resultaat voor Nederlands 2F (niveau 2)? En is daarbij cijferdifferentiatie toegepast? Dan wordt dat aangepaste resultaat gebruikt voor de vrijstelling. Dit cijfer komt ook op de resultatenlijst van je nieuwe opleiding te staan.
- Stroom je af van niveau 3 naar niveau 2 en is je resultaat nog niet definitief vastgesteld? Dan kan cijferdifferentiatie worden toegepast bij Nederlands. Hierdoor kun je voor een examenonderdeel vrijstelling krijgen met een resultaat van minimaal 4,5 op niveau 3. Door de cijferdifferentiatie wordt dit resultaat omgerekend naar een 5,5 op niveau 2 en afgerond naar een 6.
- Heb je al een vrijstelling gekregen en is het cijfer al definitief vastgesteld? Dan kan er geen cijferdifferentiatie meer worden toegepast.
- Bij afstroom kan je een vrijstelling aanvragen voor losse examenonderdelen. Je hoeft dus niet altijd voor het hele examen vrijstelling aan te vragen. In dit geval krijg je allen vrijstelling als de resultaten voldoende zijn (hoger of gelijk aan een 5,5).
- Als je afstroomt van niveau 4 naar niveau 3, kun je voor onderdelen van het examen Nederlands vrijstelling krijgen op niveau 3F.
 - Doe je daarna ook de andere onderdelen op niveau 3F? Dan worden alle resultaten in Eduarte verwerkt als 3F. De LEO behandelt deze aanvraag op hoger niveau namens de CEC.
 - Doe je daarna de andere onderdelen op niveau 2F? Dan mag het onderdeel waarvoor je vrijstelling op 3F hebt gekregen, meetellen als een resultaat op 2F bij het bepalen van het eindresultaat.
- In alle bovenstaande gevallen komt de vermelding 'vrijstelling' op het diploma te staan.

2.1 Nederlands

Instroom (of wisselen van opleiding binnen hetzelfde niveau)

Niveau van instroom	Vrijstelling mogelijk voor	Voorwaarde voor vrijstelling
niveau 1 niveau 2 niveau 3	2F Generiek	- Het hele examen, CE/IE 2F, met minimaal een 6,5, onafhankelijk van de onderliggende cijfers. - Centraal Examen 2F (CE - lezen en luisteren) met minimaal een 6,5 en/of - het Instellingsexamen (IE) 2F in het geheel of per onderdeel (schrijven, spreken of gesprekken voeren) als je eerder behaalde eindresultaat of per onderdeel minimaal een 6,5 is. - havo/vwo diploma met eindexamenvak Nederlandse taal behaald met minimaal een 6. - Keuzedeel K0071 Nederlands 3F met minimaal een 5,5
niveau 4	3F Generiek	- Het geheel CE/IE 3F met minimaal een 5,5, onafhankelijk van de onderliggende cijfers. - Het CE of IE 3F met minimaal een 5,5; - Het Instellingsexamen (IE) in het geheel of per onderdeel (schrijven, spreken of gesprekken voeren) als het eerder behaalde resultaat per onderdeel minimaal een 5,5 is. - havo/vwo diploma met eindexamenvak Nederlandse taal behaald met minimaal een 6. - Keuzedeel K0071 Nederlands 3F met minimaal een 5,5

Doorstroom binnen Aeres MBO

Doorstroom	Vrijstelling mogelijk voor	Voorwaarden voor vrijstelling
niveau 1 → 2 niveau 2 → 3	2F Generiek	- Hele examen, CE/IE 2F, met minimaal een 6,5, onafhankelijk van de onderliggende cijfers - Centraal Examen (CE - lezen en luisteren) met minimaal een 6,5 en/of - Het Instellingsexamen (IE) 2F in het geheel of per onderdeel (schrijven, spreken of gesprekken voeren) als het eerder behaalde resultaat of per onderdeel minimaal een 6,5 is. - Keuzedeel K0071 Nederlands 3F met minimaal een 5,5
niveau 3 → 4 niveau 4 → 4	3F Generiek	- Het geheel CE/IE 3F met minimaal een 5,5, onafhankelijk van de onderliggende cijfers. - Het CE of IE 3F met minimaal een 5,5; - Het Instellingsexamen (IE) in het geheel of per onderdeel (schrijven, spreken of gesprekken voeren) als het eerder behaalde resultaat per onderdeel minimaal een 5,5 is. - Keuzedeel K0071 Nederlands 3F met minimaal een 5,5

Afstroom binnen Aeres MBO

Afstroom	Vrijstelling mogelijk voor
niveau 2 → 1	2F
niveau 3 → 2	2F
niveau 4 → 3	2F generiek én keuzedeel 3F of alleen generiek 3F (hoger niveau)
niveau 4 → 2	2F generiek én keuzedeel 3F of alleen generiek 3F (hoger niveau)

2.2 Engels

Instroom (of wisselen van opleiding binnen hetzelfde niveau)

Niveau van instroom	Bewijsstuk	Vrijstelling mogelijk voor + voorwaarden
niveau 2 niveau 3	Diploma, certificaat of mbo-verklaring op mbo niveau met minimaal een 6,0:	keuzedeel Engels B1/A2
	Diploma of certificaat op havo niveau met minimaal een 6,0:	keuzedeel Engels A2/B1.
	Diploma of certificaat op vwo niveau met minimaal een 6,0	keuzedeel Engels A2/B1 én het keuzedeel Engels B1/B2.
niveau 4	Diploma, certificaat of mbo-verklaring op mbo niveau met minimaal een 6,0:	Generiek Engels A2/B1
	Diploma of certificaat op havo niveau met minimaal een 6,0:	Generiek Engels A2/B1
	Diploma of certificaat op vwo niveau met minimaal een 6,0	Generiek Engels B1/B2 (hoger niveau) of Generiek A2/B1 of Generiek A2/B1 én het keuzedeel B1/B2.
	K0802 Engels B1/A2	Generiek Engels A2/B1 • wanneer het geheel CE/IE met minimaal een 5,5 is behaald, onafhankelijk van de onderliggende cijfers. • Het CE of IE met minimaal een 5,5; • Het Instellingsexamen (IE) in het geheel of per onderdeel (schrijven, spreken of gesprekken voeren) als het eerder behaalde resultaat per onderdeel minimaal een 5,5 is.
	K0803 Engels B1/B2	Engels A2/B1 generiek en/of K0803 Engels B1/B2 of K0802 A2/B1 • wanneer het geheel CE/IE met minimaal een 5,5 is behaald, onafhankelijk van de onderliggende cijfers. • Het CE of IE met minimaal een 5,5; • Het Instellingsexamen (IE) in het geheel of per onderdeel (schrijven, spreken of gesprekken voeren) als het eerder behaalde resultaat per onderdeel minimaal een 5,5 is.

Doorstroom binnen Aeres MBO

Doorstroom	Niveau examen	Voorwaarde voor vrijstelling
niveau 3 → 4	Centraal Examen Engels B1 Instellingsexamen Engels A2	K0802: gemiddeld resultaat B1/A2 is minimaal een 5,5
niveau 4 → 4	Centraal Examen Engels B1	Het resultaat van Engels B1 lezen en luisteren is minimaal een 5,5.
niveau 4 → 4	Instellingsexamen Engels A2	Het gemiddeld eindresultaat van Engels A2 (schrijven, spreken of gesprekken voeren) is minimaal een 5,5. Als je een deelresultaat (met minimaal een 5,5,) kan aanleveren, kan een vrijstelling per onderdeel verleend worden.

Afstroom binnen Aeres MBO

Afstroom	Vrijstelling mogelijk voor	Voorwaarde voor vrijstelling
niveau 4 → 3	K0802	Gemiddeld resultaat B1/A2 is minimaal een 5,5 of gemiddeld resultaat B1/B1 is minimaal een 5,5.

2.3 Rekenen

Instroom

Niveau van instroom	Bewijsstuk	Vrijstelling mogelijk voor
niveau 2	Rekenniveau 2 met minimaal een 5,5 of examen rekenen MBO 2F met minimaal een 5,5	Generiek Rekenen N2
	5,5 gehaald voor rekenen op niveau 3F	Generiek rekenen op niveau 2 of 3 én het keuzedeel rekenen op niveau 3 of 4.
niveau 3	Rekenniveau 3 met minimaal een 5,5 of examen rekenen MBO 2F met minimaal een 5,5	Generiek Rekenen N3
	5,5 gehaald voor rekenen op niveau 3F	Generiek rekenen op niveau 2 of 3 én het keuzedeel rekenen op niveau 3 of 4.
niveau 4	Rekenniveau 4 met minimaal een 5,5	Generiek Rekenen N4
	examen rekenen MBO 3F met minimaal een 5,5	Generiek Rekenen N4
	rekentoets HAVO 3F met minimaal een 5,5	Generiek Rekenen N4

Doorstroom binnen Aeres MBO

Doorstroom	Examen afgelegd op	Vrijstelling mogelijk voor
niveau 1 -> 2	2N (met minimaal 5,5)	Rekenniveau 2
niveau 2 -> 3	2F of 3N (met minimaal 5,5)	Rekenniveau 3
niveau 3 -> 4	3F of 4N (met minimaal 5,5)	Rekenniveau 4
niveau 3 -> 4	K0089 Rekenen 3F	Rekenen 3F generiek (indien student voor 2022-2023 is gestart)
niveau 3 -> 4	K1130 Rekenen 3F	Rekenen 3F generiek (indien student voor 2022-2023 is gestart)

Afstroom binnen Aeres MBO

Afstroom	Examen afgelegd op	Vrijstelling mogelijk voor
niveau 3 -> 2	2F of rekenniveau 2	Rekenniveau 2
niveau 3 -> 2	2F of rekenniveau 3	Rekenniveau 2 of keuzedeel rekenen 3
niveau 4 -> 3	3F of rekenniveau 4	Rekenniveau 3 of keuzedeel rekenen 3-4
niveau 4 -> 2	3F of rekenniveau 4	Rekenniveau 2 én keuzedeel rekenen 3-4

3. Vrijstelling keuzedelen

3.1 Voorwaarden voor vrijstelling

- De CEC kan jou een vrijstelling geven op basis van een eerder behaald keuzedeel (minimaal 5,5).
 - Als je een vrijstelling aanvraagt op basis van een extern diploma (bijvoorbeeld t-rijbewijs) of onderdeel van een kwalificatie, wordt dit resultaat niet meegerekend in de compensatieregeling keuzedelen. In beide gevallen is er geen examenresultaat en kan het resultaat dus ook niet meegerekend worden.
 - Als het een vrijstelling op basis van eerder behaald keuzedeel is en er een examenresultaat aanwezig is, wordt dit examenresultaat wel meegerekend in de compensatieregeling.
 - Een vrijstelling op een "verlopen" keuzedeel is mogelijk tot 6 jaar na de verloopdatum. De student moet voor het einde van deze verloopdatum gediplomeerd zijn omdat het resultaat anders niet meer wordt uitgewisseld met DUO.
 - Het behaalde keuzedeel mag geen inhoudelijke overlap hebben met de opleiding.

3.2 Vermelding keuzedeel op resultatenlijst

- In het geval van een vrijstelling wordt opnieuw het resultaat van het keuzedeel opgenomen op de resultatenlijst en vermeld dat het om een vrijstelling gaat.
- Deze resultaten worden bij diplomeren of uitschrijven opnieuw bij DUO aangeleverd.

4. Vrijstelling beroepsspecifieke examens

Naast de algemeen geldende regels, geldt voor het verlenen van vrijstelling van beroepsspecifieke examens de volgende aanvullende regels:

- Een vrijstelling is niet mogelijk als de geldigheid van het kwalificatiedossier is verlopen.
- De CEC kan een vrijstelling geven op kerntaakniveau.
- De CEC kan een vrijstelling geven op werkprocesniveau, mits het resultaat op werkprocesniveau achterhaald kan worden.
- De CEC kan een vrijstelling geven voor een kennisexamen, mits het resultaat achterhaald kan worden én het kwalificatiedossier hetzelfde is gebleven.
- De CEC bepaalt of het examenonderdeel waar vrijstelling voor wordt gegeven gelijkwaardig is aan het niveau en de inhoud van het kwalificatiedossier. Bij de aanvraag moet een onderbouwing/vergelijking hiervoor worden aangeleverd.

4.1 Aan te leveren bewijsstuk

Vrijstelling voor beroepsspecifieke examens kan worden toegekend, als je in het bezit bent van:

- Een met een voldoende (minimaal 6 of waarde voldoende) eindresultaat voor een kerntaak of kennisexamen;
- een certificeerbare eenheid verkregen op grond van met succes afgeronde examens;
- een certificaat van een keuzedeel, dat met een voldoende, minimaal 5,5, is afgesloten.